

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок»
освітньої програми «Фінанси і кредит»
другого (магістерського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2026**

УДК 336(072.034)

М54

Укладачі: І. В. Журавльова

О. П. Полтініна

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту.

Протокол № 16 від 21.08.2025 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до виконання дипломної роботи для М54 здобувачів вищої освіти спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси і кредит» другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І. В. Журавльова, О. П. Полтініна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2026. – 47 с.

Наведено загальні вимоги до організації процесу підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломних робіт. Подано основні етапи підготовки, тематику, структурні елементи та вимоги до оформлення й захисту магістерських робіт.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси і кредит» другого (магістерського) рівня.

УДК 336(072.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2026

Вступ

Формою атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси і кредит» другого (магістерського) рівня є атестація у формі публічного захисту дипломної роботи.

Дипломна робота має передбачати виконання складного спеціалізованого завдання або розв'язання практичної проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій і методів фінансової науки.

Дипломна робота – це навчально-наукова робота, яку виконують на завершальному етапі здобуття освітнього ступеня магістр для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми. У дипломній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Дипломну роботу розміщують на інформаційних ресурсах ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Компетентності та результати навчання, що формуються під час написання дипломної роботи, наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Компетентності та результати навчання, що формуються
в процесі написання дипломної роботи,
подані в ОПП «Фінанси і кредит»**

Результати навчання	Компетентності, якими має оволодіти здобувач вищої освіти
ПР01	СК1
ПР03	СК4, СК6
ПР04	СК7, СК9
ПР05	ЗК2
ПР06	ЗК3
ПР07	ЗК9
ПР10	ЗК1, СК7
ПР11	СК6
ПР12	ЗК5, СК3, СК4
ПР14	ЗК4
ПР15	ЗК2

Примітка.

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР14. Здійснювати стратегічний, оперативний фінансовий контролінг та смарт-контролінг.

ПР15. Застосовувати інструментарій BI (Business Intelligence) для організації швидкого доступу до різномірних даних з різних джерел, їх оброблення та наочну візуалізацію для підтримки прийняття фінансових рішень.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

1. Загальні вимоги та завдання до дипломної роботи

Дипломна робота є результатом самостійної роботи здобувача вищої освіти, який свідчить про здобутий рівень професійної компетентності, що відповідає стандарту спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси і кредит» другого (магістерського) рівня.

У дипломній роботі мають бути елементи власних наукових оцінок і результатів, одержаних відповідно до самостійно здійсненого аналізу й синтезу основних положень наукових і професійно-виробничих документів та проведеного експерименту в певній фінансовій установі чи суб'єкті господарювання. Усе це зумовлює такі основні вимоги до дипломних робіт здобувачів вищої освіти:

бути спрямованими на розв'язання науково-методичних, фінансових установчих чи практичних проблем з вибраної теми дослідження;

базуватися на використанні методів наукового пізнання;

мати чіткі пропозиції щодо можливостей вдосконалення досліджуваного напрямку фінансової роботи;

показати уміння здобувача вищої освіти кваліфіковано орієнтуватись у теоретичних і практичних розділах основних навчальних дисциплін, пов'язаних із вибраною професією, та використовувати їх під час самостійного виконання конкретних дослідницьких завдань;

визначати ступень підготовленості здобувачів вищої освіти до практичної діяльності в умовах сучасної економіки.

У процесі написання магістерської дипломної роботи здобувачі вищої освіти мають виконати такі завдання:

відповідно до рекомендованої кафедрою фінансів і кредиту тематики дипломних робіт, бази практики, сфери наукової діяльності здобувача

вищої освіти, актуальних проблем, що постають перед фахівцями-фінансистами, вибрати тему дипломної роботи й обґрунтувати її актуальність, визначити об'єкт і предмет дослідження;

опрацювати й узагальнити законодавчу базу України, нормативно-правові та інструктивні матеріали, наукові джерела з досліджуваної теми;

оцінити ситуацію, що склалася в певній галузі науково-економічних знань, у суб'єктах бізнесу чи фінансових установах;

зібрати та опрацювати практичні матеріали з вибраної теми дослідження в умовах однорідної групи фінансових установ (організацій), суб'єктів господарювання тощо;

визначити зовнішні вияви проблеми, деталізувати ієрархію взаємопідпорядкованих проблем;

вивчити (або поглибити) та узагальнити теоретико-методологічні засади з вибраного напрямку дослідження;

узагальнити методи дослідження фінансових явищ і фінансових бізнес-процесів на основі аналізу вітчизняного та зарубіжного наукового досвіду;

провести всебічну діагностику ситуації із застосуванням сучасного інструментарію фінансового аналізу;

дослідити закономірності розвитку досліджуваного явища або процесу;

розробити та оцінити альтернативні підходи до розв'язання визначених проблем з урахуванням факторів невизначеності й ризику;

запропонувати оптимізаційні заходи щодо вдосконалення методичного забезпечення за темою дослідження;

запропонувати практичні дієві заходи щодо поліпшення системи фінансового менеджменту за темою дослідження;

сформулювати висновки та розробити конкретні пропозиції щодо розв'язання виявлених проблемних питань і спрогнозувати можливі наслідки впровадження пропозицій;

оформити проведені теоретичні та практичні напрацювання у вигляді магістерської дипломної роботи, яка містить результати всіх розрахунків, ілюстративний матеріал і обґрунтування запропонованих заходів;

захистити дипломну роботу на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

У процесі написання дипломної роботи здобувач вищої освіти має виявити високий рівень загальноосвітньої й спеціальної підготовки з теорії та практики фінансового менеджменту, здатність застосовувати теоретичні

знання для успішного розв'язання питань, висунутих практикою, уміння проводити наукові та практичні дослідження, підбираючи й опрацьовуючи відповідний статистичний і практичний матеріал.

Дипломна робота магістра повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність.

Дипломну роботу пишуть із застосуванням наукового стилю викладення матеріалу. Проведені дослідження мають бути обґрунтованими, а отримані результати дослідження – практично значущими і спрямованими на розвиток фінансового менеджменту в Україні. Бажано, щоб результатом дипломної роботи було впровадження пропозицій у практику фінансової роботи суб'єкта господарювання, організації чи фінансової установи.

Дипломну роботу магістра подають у формі спеціально підготовленого рукопису у твердій палітурці.

Відповідальність за коректність і достовірність інформації, правильність розрахунків, відсутність академічного плагіату, якість оформлення та обґрунтованість отриманих висновків несе автор магістерської дипломної роботи.

2. Основні етапи підготовки і виконання дипломної роботи

2.1. Вибір теми дипломної роботи

Вибір теми дипломної роботи здійснюють, беручи до уваги потреби і проблеми бази проходження переддипломної практики, тематику наукових досліджень кафедри фінансів і кредиту та інтереси здобувача вищої освіти. Тема дипломної роботи також має задовольняти такі основні вимоги:

- бути актуальною;

- відповідати сучасному стану економіки і фінансів;

- відображати перспективи розвитку фінансових відносин з огляду на останні наукові досягнення;

- бути спрямованою на виконання завдань, поставлених перед фінансовими підрозділами суб'єктів господарювання, фінансових установ, на базі яких виконують дипломні роботи;

спонукати здобувачів вищої освіти до необхідності вивчення спеціальної літератури;

стимулювати здобувачів вищої освіти до творчого пошуку нових рішень щодо поліпшення фінансової діяльності суб'єктів господарювання та фінансових установ відповідно до вибраної теми;

передбачати вибір оптимального вирішення поставленого завдання на основі застосування ефективних математичних методів та інформаційних технологій.

Назва дипломної роботи має бути конкретною, за сутністю відображати виконання наукового завдання, указувати на мету дослідження та повністю відповідати спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». У назві бажано не використовувати ускладнену термінологію. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання ...», «Дослідження шляхів ...», «Деякі питання ...» тощо, у яких не відображено достатньою мірою суть проблеми.

Вибираючи тему, слід ознайомитися з основними джерелами, передусім новітніми (за останні п'ять років), а також із суміжних галузей, щодо визначення методів опрацювання теми. Крім того, на основі вивчення питань виявляють необхідні для дослідження проблеми, а також складають програму дослідження.

Тематику досліджень пропонує кафедра (додаток А). Водночас здобувач вищої освіти має право на самостійний вибір теми. Після обговорення з науковим керівником назву теми дипломної роботи затверджують на засіданні кафедри фінансів і кредиту. Ініціативна тематика повинна супроводжуватися мотивацією доцільності виконання та оцінюванням перспектив інформаційного забезпечення дипломної роботи. Зміна здобувачем вищої освіти теми дипломної роботи можлива за погодженням із викладачем, який є його науковим керівником.

Тему дипломної роботи затверджують на засіданні кафедри фінансів і кредиту за заявою здобувача вищої освіти (додаток Б). Теми дипломних робіт остаточно закріплюють за здобувачами вищої освіти в терміни, установлені кафедрою. Тематику дипломних робіт і склад наукових керівників затверджують наказом ректора університету.

Із кожним здобувачем вищої освіти після вибору теми дипломної роботи науковий керівник проводить установчу консультацію з обговоренням завдань щодо роботи. У процесі подальшої роботи здобувач вищої освіти консультується з науковим керівником щодо конкретизації програми дослідження, структури та змісту своєї дипломної роботи.

Консультації здобувача вищої освіти з науковим керівником мають на меті обговорення структури диплома (назв розділів і параграфів), основних робочих гіпотез тощо. Календарний графік роботи визначає ритмічність консультативної допомоги здобувачу вищої освіти та контроль за ходом підготовки дипломної роботи.

2.2. Складання плану дипломної роботи

План дипломної роботи має розкривати зміст вибраної теми та відповідати поставленим у роботі меті й завданням. Здобувач вищої освіти розробляє його після затвердження теми дипломної роботи самостійно й погоджує з науковим керівником.

2.3. Підбір літератури та її аналіз

Відповідно до вибраної теми здобувач вищої освіти здійснює пошук, систематизацію і ретроспективний аналіз джерел науково-методичної інформації: монографій, авторефератів дисертацій, підручників і посібників, публікацій у періодичних професійних виданнях, реферативних журналах, інформації з мережі Інтернет, що відображають актуальні проблеми та шляхи вирішення завдань, які постають перед фінансовою наукою і практикою в Україні й за кордоном.

Для написання дипломної роботи слід використовувати: законодавчі та нормативні акти в галузі регулювання фінансових відносин, вітчизняну і зарубіжну наукову літературу, статистичні звіти, матеріали переддипломної практики.

Для підбору джерел інформації потрібно використовувати:

закони України, укази Президента, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів, нормативні документи з питань теми роботи;

наукові публікації, індексовані в міжнародних наукометричних базах (наприклад, Scopus);

публікації в періодичних наукові виданнях, наприклад, у журналах «Фінанси України», «Економіка розвитку», «Управління розвитком» та ін.;

статистичні довідники Державного комітету статистики України;

матеріали науково-практичних конференцій і семінарів;

електронні публікації: Міністерства фінансів України (<http://www.mof.gov.ua>); Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України (<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>); Національного банку України (<https://bank.gov.ua>); Асоціації українських банків (<https://aub.org.ua>); Державного комітету статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua>); інших центральних органів та установ виконавчої влади, адреси вебсайтів яких розміщено на Урядовому порталі України (<http://www.kmu.gov.ua>); вебсайтів фінансових установ, порталів та видань інших країн.

Глибина ретроспективного аналізу фахових науково-методичних джерел визначається потребами дослідження: для рівня підготовки «магістр» – не менш як 50 джерел.

Здобувач вищої освіти самостійно підбирає літературу за темою дипломної роботи.

2.4. Збирання практичних даних

Збирання практичних матеріалів для дипломної роботи здійснюють за місцем проходження переддипломної практики та на сайтах суб'єктів господарювання, фінансових установ. Джерелами фактичної інформації є звітні дані бази переддипломної практики; сайтів суб'єктів господарювання (фінансових установ), планові й фактичні показники фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання (фінансової установи) за останні 3 – 5 років, документація статистичної, бухгалтерської та поточної звітності, дані фінансового та податкового обліку, спеціальних спостережень і експериментів з окремих питань дипломної роботи; опитування фахівців суб'єкта господарювання (фінансової установи), аналітична й оперативна інформація. Аналіз і узагальнення зібраного матеріалу проводять відповідно до вимог чинних методик і розроблюваних програм.

2.5. Виконання дипломної роботи

Підготовка дипломної роботи є формою самостійної роботи здобувача вищої освіти. Водночас здобувач вищої освіти має змогу відвідувати консультації наукового керівника, у ході яких обговорюють проблеми і питання, що виникають під час написання дипломної роботи.

Відповідно до затверджених у завданні термінів виконання дипломної роботи здобувач вищої освіти подає на перевірку науковому керівникові завершені розділи дипломної роботи. Остаточний варіант дипломної роботи оформлюють з урахуванням усіх зауважень наукового керівника.

2.6. Керівництво дипломною роботою

На період підготовки дипломної роботи кафедра призначає здобувачу вищої освіти наукового керівника. Призначення наукового керівника здійснюють відповідно до наукових інтересів здобувача вищої освіти або за принципом спадковості виконання курсових і науково-дослідних робіт з вибраної тематики.

До основних функцій наукового керівника належать: практична допомога здобувачу вищої освіти під час вибору теми дипломної роботи та її деталізації; видача завдання на її виконання; рекомендації щодо вибору джерел науково-методичної та спеціальної інформації; кваліфікована консультація щодо плану роботи, залучення і попереднього опрацювання вихідних даних у період науково-дослідної (переддипломної) практики; науково-методичні консультації щодо розкриття змісту роботи; систематичний контроль за виконанням окремих етапів затвердженого календарного плану; поради щодо оформлення і презентації роботи; оцінювання якості її виконання за встановленими вимогами (відгук наукового керівника).

Дипломнику слід періодично інформувати наукового керівника про хід підготовки дипломної роботи, консультуватися з проблемних питань, що виникли, обов'язково повідомляти керівника про можливі відхилення від затвердженого графіка виконання роботи.

Дипломнику варто мати на увазі, що науковий керівник є не співавтором чи редактором дипломної роботи, а опонентом. Дипломник повинен творчо сприймати рекомендації й зауваження наукового керівника. Відповідальність за теоретичну і методично завершену розробку та висвітлення теми, якість оформлення дипломної роботи несе її автор.

2.7. Рецензування та підписання дипломної роботи

Згідно з регламентом здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати дипломну роботу керівникові на перевірку частинами в установлені графіком терміни, інакше його не буде допущено до захисту.

Дипломну роботу в остаточному варіанті слід подати на рецензування науковому керівникові не пізніше ніж за три тижні до перевірки на унікальність. Крім того, на дипломну роботу має бути зовнішня рецензія, яку може написати висококваліфікований фахівець, який спеціалізується на розв'язанні проблем, споріднених із темою роботи.

Дирекція/деканат готує та передає на підпис завідувача кафедри подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи, інформацію про результати успішності здобувача вищої освіти протягом періоду навчання (додаток В). У поданні містяться висновки керівника дипломної роботи та кафедри про можливість захисту перед екзаменаційною комісією. Якщо науковий керівник зазначає у своїх висновках, що дипломна робота не відповідає висунутим вимогам, то її не допускають до захисту. У зовнішній рецензії рецензент зауважує значення дослідження теми, її актуальність, наскільки успішно дипломник упорався з розглядом теоретичних і практичних питань. Потім дають розгорнуту характеристику кожного розділу дипломної роботи з виділенням позитивних сторін і недоліків. У висновку рецензент викладає свою думку про загальний рівень дипломної роботи магістра й оцінює її (додаток Г).

Дипломну роботу, підписану автором, керівником, членом комісії з нормоконтролю, із пакетом супровідних документів (зовнішньою рецензією, звітом щодо перевірки роботи на унікальність тощо) подають завідувачу кафедри. Далі дипломну роботу із супровідними документами розглядають на засіданні кафедри, де ухвалюють рішення про допуск здобувача вищої освіти до захисту. За позитивного рішення завідувач кафедри робить відповідний запис на другій сторінці диплома.

2.8. Нормоконтроль дипломної роботи

Для забезпечення належної якості виконання дипломна робота підлягає обов'язковому нормоконтролю за дотриманням установлених вимог оформлення.

Нормоконтроль дипломних робіт здійснює комісія з викладачів кафедри, призначена завідувачем кафедри згідно із затвердженням на кафедрі графіком проходження нормоконтролю.

У передбачені графіком строки здобувач вищої освіти зобов'язаний особисто подати нормоконтролеру роздрукований (але не переплетений) екземпляр повністю завершеної, належним чином оформленої дипломної роботи. Нормоконтролер має право не підписувати роботу, якщо її оформлення в цілому не відповідає вимогам, установленим цими методичними рекомендаціями, а зауваження мають системний характер і стосуються майже всіх елементів роботи.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний протягом 1 – 2 днів після проходження нормоконтролю усунути зауваження щодо оформлення дипломної роботи.

Керівник дипломної роботи враховує якість її оформлення та ступінь доопрацювання за зауваженнями нормоконтролера під час формування оцінки керівника.

Дипломні роботи, які пройшли нормоконтроль, після усунення зауважень щодо їхнього оформлення можна подавати на переплетення. Рішення про можливість переплетення дипломної роботи приймає керівник дипломної роботи.

На внутрішньому боці обкладинки вклеюють конверт, у який укладають документи, що додають до дипломної роботи.

2.9. Перевірка роботи на унікальність

Одним із головних критеріїв оцінювання дипломних робіт є самостійність їх виконання. З метою усунення недобросовісного ставлення здобувачів вищої освіти до виконання завдань дипломної роботи вони перевіряються за допомогою програмного продукту StrikePlagiarism.

Об'єктивне оцінювання підготовлених до захисту дипломних робіт проводять на основі результатів перевірки на унікальність поданих електронних версій дипломів у навчально-методичному відділі ХНЕУ ім. С. Кузнеця. За результатами перевірки на унікальність друкують звіт, який передають на кафедру.

У разі виявлення недостатнього рівня унікальності тексту дипломної роботи, який характеризується переважаючим у роботі обсягом недобросовісного запозичення матеріалів із досліджень інших авторів, роботу знімають із захисту.

2.10. Підготовка до захисту дипломної роботи

У ході підготовки до захисту дипломної роботи здобувач вищої освіти готує доповідь, ілюстративний матеріал та презентацію.

У доповіді слід відобразити актуальність теми, подати короткий зміст виконаних завдань роботи, обґрунтувати висновки і пропозиції, отримані в результаті проведеного дослідження, та його практичне значення.

Доповідь має бути логічною і послідовною, містити найбільш важливі результати дослідження.

Для виступу потрібно підготувати ілюстративний матеріал (на аркушах формату А4) для членів екзаменаційної комісії, оформлений відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». У роздатковому матеріалі наводять: прізвище, ім'я, по батькові автора, назву роботи, найбільш показові з точки зору здобувача вищої освіти таблиці, графіки, схеми, діаграми та інші цифрові матеріали, що відображають основні самостійні розробки, висновки і пропозиції.

Презентацію дипломної роботи виконують у редакторі Power Point, вона має збігатися ілюстративним матеріалом. Графічний матеріал, призначений для презентації доповіді на захисті, може містити схеми, креслення, діаграми та ін. Розмір елементів зображення повинен бути читабельним та відповідати діловому стилю.

3. Захист і оцінювання дипломної роботи

3.1. Порядок захисту дипломної роботи

Процедура захисту дипломної роботи на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК) включає:

- представлення головою ЕК здобувача вищої освіти і теми його дослідження;

- виступ здобувача вищої освіти з доповіддю та презентацією результатів дослідження;

- запитання членів комісії та інших присутніх на захисті осіб;

- відповіді здобувача вищої освіти на поставлені запитання;

- оголошення змісту рецензії;

- відповідь на зауваження рецензента;

- обговорення результатів захисту членами комісії й ухвалення рішення;

- оголошення оцінки дипломної роботи членами ЕК.

Тривалість захисту однієї магістерської роботи – 25 – 30 хв. Захист проходить українською / англійською мовою.

У доповіді здобувач вищої освіти має розкрити: актуальність теми; структуру роботи; об'єкт дослідження; предмет дослідження; сутність виконаних завдань, висновки з аналізу, зміст запропонованих заходів. Час виступу – 7 – 10 хв. Поданий матеріал має бути стислим, конкретним, супроводжуватися презентацією.

Під час захисту дипломної роботи ведуть протокол засідання ЕК і підтверджують підписами голови та членів ЕК. Після захисту дипломну роботу передають на зберігання в архів університету.

3.2. Критерії оцінювання дипломних робіт

Оцінювання виконаних робіт здійснюють на підставі об'єктивних критеріїв за 100-бальною шкалою, а саме:

- 1) ступінь самостійності виконання й оригінальність матеріалів дипломної роботи (1 – 20 балів);
- 2) глибина практичного аналізу проблеми і застосування сучасних методів дослідження, економіко-математичних методів, використання комп'ютерної техніки, інформаційних технологій (1 – 20 балів);
- 3) науково-практичний рівень результатів (1 – 30 балів);
- 4) якість викладення змісту дипломної роботи (1 – 10 балів);
- 5) захист і презентація роботи, стиль викладення, мовна грамотність, якість графічного матеріалу, реакція на поставлені запитання, комунікативні здібності здобувача вищої освіти (1 – 20 балів).

Отже, попередня оцінка може становити від 5 до 100 балів. Позитивним оцінкам відповідає така кількість набраних балів:

від 60 до 73 балів – задовільно;

від 81 до 89 балів – добре;

від 90 до 100 балів – відмінно.

Під час визначення ступеня самостійності виконання та оригінальності матеріалів роботи враховують відгук наукового керівника і зовнішню рецензію, наявність наукової дискусії з посиланням на інформаційні джерела, наявність прототипів роботи, використання оригінальних методів обґрунтування результатів, які раніше не використовували в організації.

Науково-практичний рівень результатів визначається використанням сучасних методів дослідження, наявністю елементів наукової новизни,

наукових публікацій і публічних доповідей, ступенем вирішення поставлених проблем і завдань, довідкою про впровадження результатів.

Оцінка якості оформлення роботи відображає ступінь володіння здобувачем вищої освіти літературною мовою і професійною термінологією, уміння логічно, аргументовано викладати результати досліджень і розробок, вдало використовувати графічний матеріал. Ураховують також дотримання стандартів та інструктивно-методичних вказівок щодо оформлення дипломної роботи.

Якість захисту роботи та її презентація характеризують уміння здобувача вищої освіти стисло, змістовно, переконливо і наочно демонструвати основні результати роботи, відповідати на поставлені в ході захисту запитання, а також на зауваження наукового керівника і рецензента.

Водночас ураховують успішність здобувача вищої освіти за відомістю успішності, оцінки наукового керівника і рецензента.

Рішення про присвоєння здобувачу вищої освіти освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» і про загальну оцінку роботи ухвалюють на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням. Підсумкову оцінку дипломної роботи визначає ЕК, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає. Результати засідання ЕК оголошує голова комісії в день захисту після оформлення протоколу засідання.

4. Структура і зміст дипломної роботи

4.1. Загальні вимоги

Під час підготовки дипломної роботи здобувач вищої освіти має дотримуватися певних вимог:

роботу, подану на здобуття освітнього ступеня «магістр» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ОПП «Фінанси і кредит», виконують державною мовою;

роботу індивідуально готує кожний здобувач вищої освіти;

робота має бути науково-дослідною працею, що сприятиме розв'язанню конкретних фінансових, управлінських проблем або комплексу проблем із глибоким розумінням наряду дослідження;

робота має містити відомості про практичне застосування одержаних результатів дослідження;

робота має розкрити вміння здобувача вищої освіти стисло, логічно й аргументовано викладати матеріал, а також відповідати вимогам, що ставлять до робіт, поданих до друку;

під час написання роботи здобувач вищої освіти має давати посилання на автора та джерело, звідки запозичено матеріали або окремі результати.

Наукове дослідження здійснюють за такою логічною схемою: характеристика актуальності вибраної теми, визначення мети і конкретних завдань дослідження, визначення об'єкта й предмета дослідження, обґрунтування теоретичної та методичної бази, виконання аналітичної частини роботи, обґрунтування пропозицій, їх апробація й оцінювання отриманих результатів.

4.2. Вимоги до структури роботи

Дипломна робота складається з:

I. Тексту дипломної роботи.

II. Ілюстративної частини, яка містить графіки, схеми, таблиці, економіко-математичні моделі, методичні рекомендації тощо, які віддзеркалюють проведені в роботі дослідження під час її презентації здобувачем вищої освіти.

Дипломна робота магістра повинна містити:

титульний аркуш (додаток Д) – 1 сторінка;

лист подання голові екзаменаційної комісії (див. додаток В) – 1 сторінка;

реферат (українською й англійською мовами) (додаток Е) – 2 сторінки;

зміст, який містить назви та нумерацію початкових сторінок усіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків – 1 сторінка (додаток Ж);

вступ – 2 сторінки;

основну частину, яка складається: з теоретичного, аналітичного й оптимізаційного розділів 50 – 60 сторінок;

висновки – 2 – 3 сторінки;

список використаних джерел;

додатки (є обов'язковими).

Ілюстративна частина не є складовою тексту дипломної роботи і призначена для презентації основних результатів роботи під час її захисту. Структуру і склад матеріалів, які подають в ілюстративній частині, погоджують із науковим керівником після завершення роботи над текстом дипломної роботи, з огляду на тему дипломної роботи і структуру доповіді здобувача вищої освіти на захисті. Рекомендована кількість ілюстративних матеріалів – від 8 до 12 сторінок.

Серед обов'язкових особливо корисним є плакат (слайд) «Структурно-логічна схема дослідження», що коротко характеризує актуальність, мету, завдання, наукову новизну і практичну цінність дипломної роботи логіку дослідження.

4.3. Вимоги до розділів дипломної роботи

Зміст

Зміст розташовують безпосередньо після анотації на новій сторінці. Він містить послідовний перелік структурних елементів дипломної роботи, назви розділів і підрозділів (див. додаток Ж).

Вступ

Вступ містить такі складові:

Актуальність теми – обґрунтування актуальності й практичної значущості вибраної теми дипломної роботи, доцільність роботи для розвитку відповідної галузі економіки і науки, посилення на нормативні документи, закони, статистичні матеріали, які підтверджують пріоритетність теми. Слід навести прізвища вчених, які досліджували цю тему та внесли суттєві пропозиції в її розбудову, а також обґрунтувати доцільність продовження дослідження нерозв'язаних питань.

Мета і завдання дослідження. Мету роботи і завдання, які потрібно виконати для її досягнення, формулюють з огляду на необхідність систематизувати, узагальнити, поглибити розроблення окремого питання і на цій основі зробити висновки та окреслити напрями вдосконалення функціонального механізму об'єкта дослідження. Не слід формулювати мету як «уточнення ...», «вивчення ...», тому що ці слова вказують на спосіб

досягнення мети, а не на саму мету. Завдання, які ставлять у роботі, мають відображати шляхи досягнення мети дослідження. Формулювання завдань можна подати, використовуючи слова: «систематизувати ...», «узагальнити ...», «визначити ...», «розробити ...», «проаналізувати ...», «обґрунтувати ...» тощо. Зазвичай на основі завдань дослідження будують структуру роботи. Тому завдання дослідження відповідають змісту розділів і підрозділів магістерської дипломної роботи.

Об'єкт дослідження – це процес (явище), що породжує проблемну ситуацію, вибраний(е) для вивчення. Не слід називати об'єктом дослідження конкретний суб'єкт господарювання, установу чи орган державної влади або його підрозділ.

Предмет дослідження – конкретна проблема (завдання), що міститься в межах об'єкта дослідження і на яку спрямовують увагу під час підготовки дипломної роботи. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та окреме. Саме предмет визначає тему магістерської дипломної роботи.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для досягнення поставленої в роботі мети. Потрібно подати методи дослідження з посиланням на конкретні завдання, що виконували за допомогою цих методів.

Інформаційна база. Коротко наводять перелік джерел інформації, використаних під час написання роботи.

Практичне значення одержаних результатів. У дипломній роботі треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або практичне застосування, а також рекомендації щодо їх використання.

Апробація результатів роботи і публікації. За наявності оприлюднення результатів дипломної роботи наводять інформацію про науково-практичні конференції, на яких оприлюднено результати роботи, а також указують наявність публікацій основних результатів дослідження в статтях у наукових журналах, матеріалах і тезах конференцій, семінарів та ін. Копії статей або тез доповідей потрібно розмістити в додатках до роботи.

Основна частина

Основна частина містить провідні теоретичні й методичні положення, проблемні, дискусійні та нерозв'язані питання теми, науково обґрунтовані

професійно орієнтовані рішення та складається з трьох розділів: 1) теоретичного; 2) аналітичного; 3) оптимізаційного та їхніх підрозділів.

Перший розділ

Першим розділом дипломної роботи є **теоретичний розділ**.

Мета розділу – набуття вмінь і навичок щодо формування інформаційної бази теоретико-методичного характеру та її узагальнення відповідно до вибраного предмета дослідження й реалізації поставлених у роботі завдань. Теоретичний розділ розробляють на засадах вивчення спеціалізованої наукової та навчальної літератури, нормативно-законодавчої бази.

У теоретичному розділі спочатку розглядають базові поняття: категорії, характеристики, властивості, що відображають об'єкт і предмет дослідження; стратегічні й тактичні аспекти, пов'язані з проблемою, ступінь її вивченості; системи показників вимірювання й аналізу, фактори, алгоритми, формули розрахунків і моделі. У ході підготовки цього розділу слід установити, що зроблено з вибраної тематики провідними науковцями.

Другу половину теоретичного розділу присвячують висвітленню фінансового механізму та особливостей методичного забезпечення теми дипломної роботи з наведенням формул, методів, організації, планування з огляду на світовий досвід вирішення питання, яке є предметом дослідження. Розглядають конкретні приклади з практики діяльності провідних вітчизняних підприємств або світових компаній.

Під час вивчення літератури не варто повністю цитувати прочитаний текст. Слід відбирати тільки ті наукові факти, які становлять основу наукового знання, відображають об'єктивні властивості явищ і процесів. Положення теоретичного аналізу й аналізу методичного забезпечення узагальнюють у вигляді аналітичних таблиць і розміщують у додатках.

Потрібно вдумливо і критично аналізувати, оцінювати науково-методичні публікації, щоб погодитися або не погодитися з науковими поглядами окремих авторів. Використання науково-методичних джерел супроводжується обов'язковим посиланням на джерело й сторінку, звідки запозичено ті або інші відомості, наприклад: [123, с. 17].

У теоретичному розділі обґрунтовують інформаційно-статистичну базу дослідження, узагальнюють систему економіко-математичних моделей і методичних підходів щодо виконання завдань дослідження, які будуть розглядати в наступних розділах.

Результатом теоретичного розділу має бути обґрунтування інструментів і методів розв'язання проблемної ситуації.

Другий розділ

Другим розділом дипломної роботи є **аналітичний розділ**. В аналітичному розділі здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння самостійно проводити наукові дослідження, застосовувати сучасні економіко-статистичні методи та методи наукового пізнання.

Розділ складається з трьох підрозділів.

Перший підрозділ другого розділу – 2.1 – присвячують характеристиці суб'єктів бізнесу галузі. Потрібно з достатнім ступенем повноти подати такі відомості: особливості та специфіку функціонування галузі; ступінь розвиненості галузі у вітчизняній економіці; чинники, що сприяють розвитку галузі та стримують його; стислі відомості з історії розвитку галузі; характеристика продукції, що випускають, або послуг, що надають, їхню специфіку; обґрунтування вибору підприємств – типових представників галузі; позицію підприємств на досліджуваному сегменті ринку; коло наявних і потенційних споживачів; механізм управління на підприємствах; розмір підприємств, кількість співробітників; конкурентоспроможність підприємств галузі; потенціал підприємств (загальногосподарський, технологічний, науковий, фінансовий, організаційний, кадровий); ділові партнери підприємств, характер взаємовідносин із ними; напрями діяльності підприємств, наявність перспективних шляхів розвитку.

Цей перелік не є вичерпним, його можна продовжувати. Зрозуміло, що не все, наведене в цьому переліку, слід відобразити в дипломній роботі. Деякі матеріали подають більш докладно і розгорнуто, деякі – ні, залежно від специфіки теми та вибраної для аналізу галузі.

Після характеристики галузі та підприємств-типових представників магістрант проводить об'єднання вибраних підприємств у групи (за результатами кластерного аналізу) та виконує подальше дослідження за підприємством – базою практики і підприємствами, що потрапили

з ним в одну групу. Аналіз здійснюють за технологією, яку також наводять в аналітичному розділі.

Подальші завдання дослідження другого розділу має бути спрямовано безпосередньо на комплексний аналіз предмета дослідження на прикладі вибраних підприємств. Тобто метою аналітичного розділу роботи є обґрунтування резервів зростання кількісних і поліпшення якісних показників функціонування підприємств. Зміст і структура цієї частини роботи залежать від теми й основних завдань дослідження. Назва аналізу має відповідати предмету дослідження та умовам функціонування підприємства.

Здобувачу вищої освіти в дипломній роботі слід акцентувати увагу саме на **фінансових аспектах діяльності підприємств**, як-от: фінансові ресурси; оборотні та необоротні активи; капітал; фінансове планування; діяльність на фінансових ринках; ліквідність і платоспроможність; фінансові результати діяльності та рентабельність; дебіторська і кредиторська заборгованість; ділова активність; інвестиційна діяльність; оподаткування; взаємовідносини з банками тощо.

Наведені фінансові аспекти діяльності підприємств аналізують на підставі звітних і планових даних фінансової й статистичної звітності підприємств.

Третій розділ

Третім розділом дипломної роботи є **оптимізаційний розділ**, який рекомендують подати у складі трьох підрозділів.

Мета розділу – набуття вмінь і навичок щодо формування оптимізаційних заходів відповідно до отриманих результатів аналізу фінансових явищ та процесів. У цьому розділі на базі теоретичних узагальнень і аналізу обґрунтовують нові підходи до розв'язання проблемної ситуації, методичні та практичні пропозиції й заходи щодо усунення виявлених недоліків, удосконалення фінансової роботи.

Завданнями третього розділу є розроблення та обґрунтування конкретних пропозицій щодо вдосконалення системи управління за темою диплома, його інформаційного, методичного та фінансового забезпечення, а також пристосування запропонованих рекомендацій до практичної діяльності бази переддипломної практики. Потрібно розробити механізм

реалізації таких пропозицій, довести їх до рівня конкретних методик, рекомендацій.

Логіка викладення матеріалу в цій частині роботи має безпосередньо кореспондуватися з теоретичним і аналітичним розділами. Зокрема, у третьому розділі наводять розроблені пропозиції з удосконалення фінансово-економічної діяльності на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, інструментарію, викладених у першому розділі, а також з огляду на проблемні елементи, виявлені за результатами аналізу, проведеного в другому розділі дослідження.

У п. 3.1 проводять моделювання бізнес-процесу управління за темою диплома за стандартом IDEF.0. Подають модель бізнес-процесу, яка відображає реальний стан управління на суб'єкті господарювання (фінансовій установі) – модель AS-IS (ЯК Є). Далі автор здійснює розроблення моделі бізнес-процесу такою, якою вона має бути після усунення виявлених раніше недоліків. Це модель TO BE (ЯК МАЄ БУТИ), що враховує авторські пропозиції щодо вдосконалення процесу управління в межах теми.

У пп. 3.2 і 3.3 наводять обґрунтування пропозицій з удосконалення тих сторін економічної діяльності, проблемні елементи яких було виявлено в аналітичній частині.

Пропозиції, викладені в третьому розділі, мають виконувати завдання, сформульовані у вступі. У багатьох роботах пропозиції зводяться до закликів: «треба посилити ...», «слід удосконалити ...» тощо. Без розроблення механізму реалізації таких пропозицій вони є безпідставними. Пропозиції потрібно довести до рівня конкретних методик, рекомендацій, до розроблення форм документів, формулювань у нормативно-правових актах.

У цій частині роботи розглядають основні резерви підвищення ефективності досліджуваного підприємства.

Заходи або напрями, запропоновані з метою вдосконалення системи фінансового менеджменту, потрібно чітко поділити на дві частини: ті, що вимагають, і ті, що не вимагають техніко-економічного обґрунтування. В оптимізаційному розділі мають знайти відображення обидві.

Усі пропозиції, наведені в третьому розділі, слід певним чином обґрунтовувати.

Для виконання завдань третього розділу можна застосовувати економіко-математичні методи і моделі, методики статистичного аналізу

тощо. У цьому разі здобувач вищої освіти обґрунтовує вибір методу і моделі, демонструє апробацію побудованої моделі за даними бази практики, проводить тестування моделі на її адекватність, аналізує і вибирає програмні продукти, за допомогою яких мають бути здійснені розрахунки. Для виконання завдань розділу здобувач вищої освіти може застосувати, наприклад, такі методи, як таксономічний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, факторний аналіз, метод аналізу ієрархій тощо.

Крім того, у цьому розділі потрібно розрахувати й оцінити економічний ефект від упровадження оптимізаційних заходів, запропонованих щодо вдосконалення діяльності підприємства / фінансової установи в частині предмета дослідження. Конкретні підходи до розрахунку ефекту від запропонованих заходів залежать від вибраного в дипломній роботі напрямку дослідження.

Бажаною є апробація розроблених механізмів, принципів схем, програм, методів, методик, моделей, стратегій тощо.

Висновки

Висновки – це завершальний етап дипломної роботи. Вони відіграють роль закінчення, що зумовлено логікою проведення дослідження у формі синтезу накопиченої в основній частині наукової інформації. У висновках має бути відображено сукупність результатів і положень, які характеризують її автора як здобувача вищої освіти освітнього ступеня магістра.

Після кожного підрозділу кожного розділу роботи слід подати коротке узагальнення проведеного дослідження. При цьому не обов'язково писати «висновок», а достатньо після відповідного підрозділу почати його словами «*отже*», «*таким чином*» і т. д. Висновки в кінці кожного підрозділу і розділу та загальні висновки не повинні дублювати один одного.

У загальному висновку (обсяг 3–4 с.) викладають одержані в роботі найбільш важливі наукові та практичні результати, стисло узагальнюють виконане дослідження: визначають не тільки його наукову новизну і теоретичну значущість, які випливають із кінцевих результатів, а й практичну цінність. Варто наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

Ознайомлення з текстом висновків має сформувати в читача уявлення про ступінь реалізації автором дипломної роботи поставленої мети та завдань, зазначених у вступі.

Здобувач вищої освіти у логічній послідовності узагальнює результати дослідження, формулює висновки та пропозиції до кожного розділу (підрозділу) і магістерської дипломної роботи в цілому. Відображають саме ті висновки та пропозиції, які впливають із проведеного автором дослідження. За змістом і формою вони мають бути чітко викладеними, аргументованими та співвіднесеними з уже відомими науково-практичними розробками.

У висновках автор підбиває підсумки проведених теоретичних і практичних досліджень. Характеризуючи основні теоретичні та практичні результати, здобувач вищої освіти визначає ступінь виконання завдань дипломної роботи. У висновках зазначають особистий внесок здобувача вищої освіти в одержані результати.

Список використаної літератури

Список використаної літератури – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновку.

У списку літератури обов'язково має бути законодавча, нормативна, зарубіжна література, а також переважна кількість сучасної наукової літератури (статті, монографії, зокрема провідних учених ХНЕУ ім. С. Кузнеця).

Бібліографічний опис складають за ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». На всі джерела в тексті дипломної роботи дають посилання.

Додатки

Додатки є обов'язковим розділом дипломної роботи. Матеріал, поданий у додатках, має відповідати вибраній темі дослідження і містити необхідні матеріали, що були базою для проведення наукових досліджень і практичних розробок: форми фінансової звітності суб'єктів господарювання (фінансових установ); таблиці узагальнення теоретичних

підходів до визначення сутності понять; таблиці допоміжних цифрових даних; розрахунки економічного ефекту; методики, опис методичних підходів до виконання завдань; ілюстрації.

Додатки повинні містити елементи ілюстративного матеріалу, використаного під час захисту і копії опублікованих здобувачем вищої освіти статей (тез доповідей) за темою дипломної роботи.

5. Вимоги до оформлення дипломної роботи

Загальні вимоги

Дипломну роботу друкують з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм) у вигляді суцільного тексту, ілюстрацій і таблиць; подають до захисту в роздрукованому вигляді у твердій обкладинці разом з електронною версією (на CD).

Гарнітура шрифту типу Times New Roman розміром кб. 14. Міжрядковий інтервал – множник 1,3. Текст дипломної роботи потрібно друкувати, залишаючи поля: верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм, лівє – 30 мм. Абзацний відступ має бути однаковим по всьому тексту роботи і дорівнювати 1,25 см (або 5 символам).

Текст основної частини дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи. Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» не нумерують, а їхні назви є заголовками структурних елементів роботи.

Кожна структурна частина та розділ дипломної роботи мають починатися з нової сторінки.

Заголовки розділів слід розташовувати в центрі й друкувати великими літерами без крапки наприкінці, не підкреслюючи.

Переноси слів у заголовку не допускають. Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом повинна бути в межах одного рядка, однакова по всій роботі. Назву наступного підрозділу та початок його тексту розташовують на тій самій сторінці, де закінчується попередній підрозділ. Не розміщують назву розділу чи підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після неї подають тільки один рядок тексту.

Нумерація

Сторінки роботи нумерують арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому кутку сторінки без крапки наприкінці.

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. Подання голові екзаменаційної комісії є другою сторінкою. Анотація (українською й англійською мовами) – третя та четверта сторінки. Сторінка «ЗМІСТ» є п'ятою. На титульному аркуші, аркуші завдання до дипломної роботи, поданні, анотаціях, змісті та першій сторінці вступу номер сторінки не ставлять. Нумерацію має бути проставлено, починаючи з другої сторінки «ВСТУП».

Розділи та підрозділи роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Розділи дипломної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладу основної частини роботи, їх позначають арабськими цифрами з крапкою, наприклад: 1., 2., 3. і т. д.

Підрозділи мають порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, розділених крапкою. Після номера підрозділу ставлять крапку, наприклад 1.1., 1.2., 1.3. тощо. Приклад оформлення наведено на рис. 5.1.

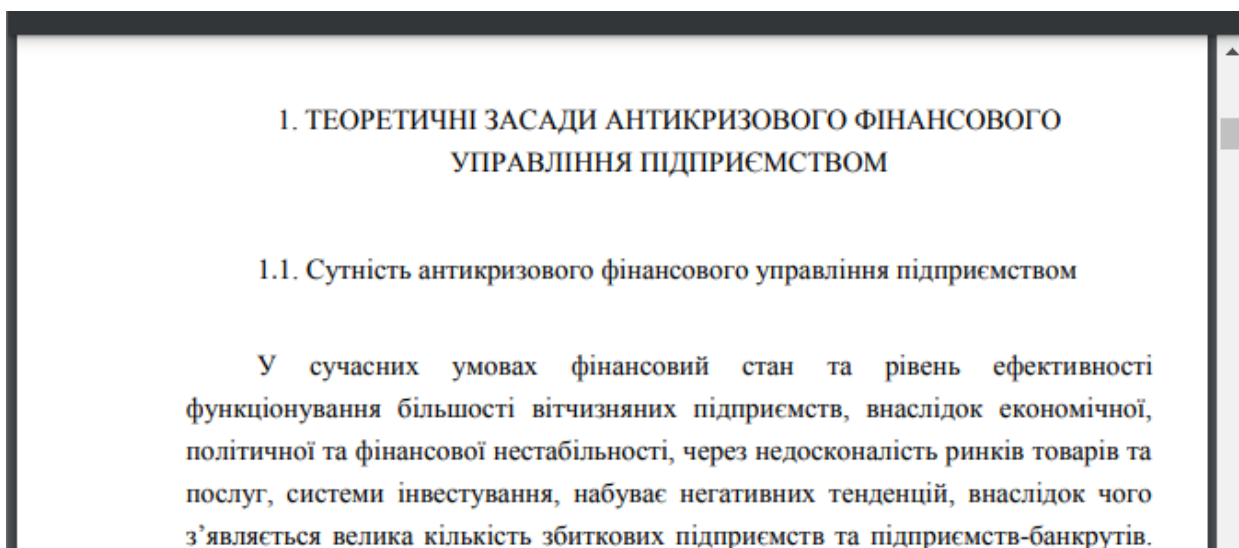

Рис. 5.1. Приклад оформлення розділів і підрозділів

Ілюстрації й таблиці

Ілюстрації (рисунок, діаграми, графіки, схеми) розташовують безпосередньо після тексту, в якому їх згадують уперше, або на наступній сторінці. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

На всі ілюстрації й таблиці дають посилання в роботі. Ілюстрації позначають словом «Рис.». Ілюстрації й таблиці нумерують арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації й таблиці складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою. Наприклад, посилання оформлюють так: «наведено на рис. 1.3», «подано у табл. 2.2». Якщо ілюстрацію створено не автором роботи, необхідно давати посилання на джерело, із якого її запозичено.

Назви схем, рисунків, графіків, діаграм, креслень розташовують під ілюстрацією. Відстань від тексту до ілюстрації та від ілюстрації до тексту – один рядок, якщо ілюстрацію розташовано не на окремій сторінці. Рисунок виконують редактором Microsoft Word, вони мають бути єдиним об'єктом. Приклад оформлення ілюстрацій наведено на рис. 5.2.

Рис. 5.2. Приклад оформлення ілюстрацій

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому її згадують уперше, або на наступній сторінці, якщо таблиця надто велика.

У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера в межах розділу.

Назву таблиці друкують малими літерами, крім першої великої, і розташовують над таблицею з вирівнюванням по центру сторінки. Назва має бути короткою і відображати зміст таблиці. Приклад оформлення таблиці наведено на рис. 5.3.

переважав власний капітал – 52,53% і 51,1% відповідно.

Таблиця 2.1

Структура капіталу ТОВ «АВС» за 2019–2021 рр.

Капітал	2019	2020	2021
Власний капітал	48,87	52,53	51,10
Позиковий капітал	51,13	47,47	48,90

Далі доцільно буде провести аналіз майна ТОВ «АВС» за 2019–2021 рр.

Рис. 5.3. Приклад оформлення таблиць

Текст у таблицях друкують кг. 12 через один інтервал.

Відстань від тексту роботи до таблиці – один рядок

Якщо таблицю розміщують на двох сторінках, то графи таблиці нумерують арабськими цифрами, а на другій сторінці у верхньому правому куті безпосередньо над таблицею пишуть слова «Закінчення табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Закінчення табл. 1.2». У разі перенесення таблиці головку таблиці заміняють на відповідні номери граф.

Якщо таблицю не переносять на наступну сторінку, графи таблиці не нумерують.

Формули і рівняння

У дипломній роботі формули і рівняння розташовують безпосередньо після тексту, у якому їх згадують. Формули створюють за допомогою редактора формул Microsoft Equation 3.0.

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша в рядку відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу):

$$A = B + C, \quad (3.1)$$

де А – сума;

В – перша складова суми;

С – друга складова суми.

Посилання на формули дипломної роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад : «... у формулі (3.1)».

Відстань від тексту до формули і від формули або/ї розшифрування формули до тексту – один рядок.

Посилання

У тексті роблять посилання на джерела у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаної літератури, наприклад «... у роботі [2, с. 15]». Також можна посилатися на розділи, підрозділи, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки, вказуючи при цьому їхні номери. Якщо посилання наводять у тексті, то пишуть:

«... у розділі 2 ...»;

«... див. підрозділ 2.4 ...»;

«... відповідно до підрозділу 2.3 ...»;

«... на рис. 1.5 ...», або «... як це видно з рис. 3.1 ...»;

«...у табл. 3.2 ...»;

«... згідно з табл. 3.2 ...» або «... на підставі даних табл. 3.2 ...»;

«... (див. табл. 3.2) ...»;

«... за формулою (3.5) ...»;

«... у рівняннях (1.9) – (1.12) ...»;

«... у додатку Б ...» або «... (додаток Б)».

Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел розміщують після висновків. Він складається з літературних джерел, використаних під час написання дипломної роботи, а саме: законодавчо-нормативних актів, монографій, статей у періодичних виданнях, інтернет-ресурсів тощо.

Використані джерела в списку подають в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або назв. Якщо використовують інформацію з інтернету, то потрібно вказувати не тільки назву сайту, а й назву статті, автора або документа, на які посилається автор, і адресу доступу до ресурсу. Нормативні та законодавчі акти, інтернет-джерела не виокремлюють та розміщують в алфавітному порядку разом з іншими літературними джерелами. Усі літературні джерела слід подавати мовою оригіналу. Їхня кількість не повинна бути меншою за 50 джерел і має обов'язково включати закони та іноземну літературу мовою оригіналу, наукові праці вчених ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Бібліографічний опис складають тією мовою, якою опубліковано видання. Відомості про літературу, включену до списку, необхідно давати згідно з вимогами державних стандартів з обов'язковим наведенням назв праць і вихідних даних видавництва. Список використаної літератури складають згідно з вимогами стандарту ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел подано в додатку И.

Додатки

Після останньої сторінки списку використаної літератури перед додатками необхідно розмістити чистий аркуш паперу, на якому посередині великими літерами написати «ДОДАТКИ». Це остання сторінка роботи, яку нумерують. У змісті роботи слід указувати першу сторінку додатків. Кожен додаток починається з нової сторінки. При цьому він повинен мати заголовок, написаний угорі аркуша маленькими літерами, крім першої великої, симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком маленькими літерами з першої великої пишуть слово «Додаток» і велику літеру, що позначає додаток.

Додатки варто позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: «Додаток А», «Додаток Б». Якщо недостатньо літер для нумерації додатків, їх продовжують нумерувати подвійними літерами таким чином: АА, АБ, АВ, ..., БА, ББ, БВ і т. д.

Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, «Рис. А.3» – третій рисунок додатка А; «Таблиця А.2» – друга таблиця додатка А; «Формула (А.1)» – перша формула додатка А. Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, «Рис. А.1», «Таблиця А.1», «Формула В.1».

Якщо додаток має продовження, то слова «Продовження додатка» пишуть з абзацного відступу рядка з першої великої літери, указуючи номер додатка і номер таблиці, рисунка або формули. Наприклад, «Продовження табл. А.4», «Продовження додатка Б», «Продовження рис. В.2».

Рекомендована література

Основна

1. Алексеєнко І. І., Слуцька О. В. Інвестування : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 205 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23736> (дата звернення: 01.08.2025).
2. Берест М. М., Кіпа М. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. [Мультимедійне електрон. інтерактивне вид.]: Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5303> (дата звернення: 01.08.2025).
3. Бюджетний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Дата оновлення 01.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 01.08.2025).
4. Журавка О. С. Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сум. держ. ун-т, 2020. 350 с.
5. Журавльова І. В., Сабліна Н. В. Фінансовий менеджмент і контроль у сфері бізнесу : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 173 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23720> (дата звернення: 01.08.2025).
6. Колодізєв О. М., Рац О. М., Киркач С. М., Азізова К. М. Банківська справа : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 346 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25676> (дата звернення: 01.08.2025).
7. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І, Чубка О. М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : ВД «Кондор», 2020. 340 с.
8. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: підручник для ст-ів ВНЗ / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – Київ : Центр навч. літ., 2019. 504 с.
9. Податкова система : навч. посіб. / за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Діса плюс, 2019. 402 с.
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення 01.08.2025 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 01.08.2025).
11. Юшко С. В. Бюджетна система : підручник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 382 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23042> (дата звернення: 01.08.2025).

Додаткова

12. Наукова новизна одержаних результатів. URL: http://studopedia.com.ua/1_40741_naukova-novizna-oderzhanih-rezultativ.html.

13. Система розкриття інформації на фондовому ринку України. URL: <https://www.smida.gov.ua>.

14. Про господарські товариства : Закон України № 1576-XII від 19.09.1991 р. Дата оновлення 31.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 01.08.2025).

15. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України № 995-VIII від 04.02.2016 р. Дата оновлення 01.07.2025. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення: 01.08.2025).

Інформаційні ресурси

16. Дані офіційного вебсайту Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.08.2025).

17. Дані офіційного вебсайту Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 01.08.2025).

18. Офіційний вебсайт Асоціації українських банків. URL: <https://aub.org.ua/> (дата звернення: 01.08.2025).

19. Офіційний вебсайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.mof.gov.ua> (дата звернення: 01.08.2025).

20. Офіційний вебсайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 01.08.2025).

Додатки

Додаток А

Тематика дипломних робіт

1. Організація фінансового планування і прогнозування розвитку суб'єкта господарювання.
2. Управління оборотними коштами суб'єкта господарювання.
3. Управління фінансовими ресурсами суб'єкта господарювання.
4. Управління фінансовою безпекою суб'єкта господарювання (фінансової установи).
5. Управління грошовими потоками суб'єктів господарювання.
6. Управління витратами суб'єктів господарювання.
7. Управління інвестиційною діяльністю суб'єкта господарювання (фінансової установи).
8. Оптимізація фінансових ресурсів суб'єкта господарювання.
9. Управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання (фінансової установи).
10. Управління фінансовим потенціалом суб'єкта господарювання (фінансової установи).
11. Оптимізація джерел фінансування суб'єкта господарювання.
12. Управління капіталом суб'єкта господарювання (фінансової установи).
13. Управління структурою капіталу суб'єкта господарювання (фінансової установи).
14. Управління власними джерелами фінансування діяльності підприємства.
15. Управління діловою активністю підприємства.
16. Управління дебіторською заборгованістю суб'єкта господарювання.
17. Управління кредиторською заборгованістю суб'єкта господарювання.
18. Управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання (фінансової установи).
19. Управління інвестиційною привабливістю суб'єкта господарювання (фінансової установи).

20. Управління інвестиційною діяльністю суб'єкта господарювання (фінансової установи) на фондовому ринку.
21. Розроблення системи управління дивідендною політикою суб'єкта господарювання (фінансової установи).
22. Управління запасами суб'єкта господарювання.
23. Управління грошовими активами суб'єкта господарювання.
24. Управління ліквідністю суб'єкта господарювання.
25. Управління вартістю суб'єкта господарювання.
26. Управління фінансовою стійкістю суб'єкта господарювання (фінансової установи).
27. Управління капітальними фінансовими активами суб'єкта господарювання (фінансової установи).
28. Управління інвестиційним потенціалом суб'єкта господарювання (фінансової установи).
29. Управління інвестиційними ресурсами суб'єкта господарювання (фінансової установи).
30. Управління інвестиційним портфелем суб'єкта господарювання (фінансової установи).
31. Управління портфелем фінансових інвестицій суб'єкта господарювання (фінансової установи).
32. Антикризове управління суб'єктом господарювання (фінансовою установою).
33. Формування стратегії розвитку суб'єкта господарювання (фінансової установи).
34. Управління кредитним портфелем фінансової установи.
35. Управління кредитними операціями фінансової установи.
36. Управління депозитними операціями фінансової установи.
37. Управління кредитною політикою фінансової установи.
38. Управління конкурентоспроможністю фінансової установи.
39. Управління обслуговуванням платіжних карток.
40. Управління ресурсним потенціалом банку.
41. Управління валютно-розрахунковими операціями банку.
42. Управління емісійно-касовою роботою банку.
43. Управління кредитуванням фізичних осіб банком.

- 44. Управління кредитуванням суб'єктів господарювання фінансовою установою.
- 45. Управління факторинговими операціями фінансової установи.
- 46. Управління трастовими операціями фінансової установи.
- 47. Управління лізинговими операціями фінансової установи.
- 48. Управління портфелем банківських продуктів.
- 49. Управління структурою доходів і витрат фінансової установи.
- 50. Управління казначейським обслуговуванням місцевих бюджетів.
- 51. Організація та аналіз виконання місцевого бюджету.
- 52. Управління фінансуванням місцевого бюджету.
- 53. Управління надходженнями місцевого бюджету.
- 54. Управління виконанням місцевого бюджету за доходами.
- 55. Управління виконанням місцевого бюджету за видатками.
- 56. Управління фінансовою спроможністю місцевих бюджетів.
- 57. Управління фінансовою стійкістю місцевих бюджетів.
- 58. Управління запозиченнями місцевого бюджету.
- 59. Управління платоспроможністю місцевих бюджетів.
- 60. Управління фінансовою діяльністю фондової біржі.
- 61. Управління фінансовою діяльністю інвестиційного фонду.

Приклад заяви на затвердження теми дипломної роботи

Завідувачу кафедри фінансів і кредиту
здобувача вищої освіти
_____ курсу, групи _____
(ПІБ повністю)

З А Я В А

Прошу затвердити мені тему дипломної роботи _____
_____ і призначити
науковим керівником _____
(посада, науковий ступінь, учене звання, ПІБ)
База практики _____
(повна назва бази практики)

Здобувач вищої освіти _____ / _____ /

«_____» _____ 20____ р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник
дипломної роботи _____ / _____ /
«_____» _____ 20____ р.

Приклад подання щодо захисту дипломної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми **ШЕВЧЕНКО Алла** до захисту дипломної роботи за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси і кредит» на тему «Управління фінансовими результатами підприємства».

Тему та керівника дипломної роботи затверджено наказом ректора № 790-С від 1 вересня 2025 року.

Директор (керівник) навчально-
наукового інституту ЕП: Михайло БРІЛЬ

Довідка про успішність та відповідність вимогам ДСТУ

ШЕВЧЕНКО Алла за період навчання в ННІ економіки і права з 2025 р. до 2026 р. повністю виконала навчальний план за освітньою програмою з таким розподілом оцінок за шкалою ХНЕУ ім. С. Кузнеця: 100 – 90 балів __ %, 89 – 74 балів __ %, 73 – 60 балів __ %.

Фахівець ННІ ЕП: Жоржетта ФЕДЬ

Нормоконтроль: Марина КІПА

Висновок керівника дипломної роботи

Здобувачка **ШЕВЧЕНКО Алла** виконала дипломну роботу в повному обсязі та у визначені терміни. Зміст роботи в цілому відповідає вибраній темі, розроблені заходи обґрунтовано. Стиль і мова викладення дипломної роботи відповідають вимогам, що ставлять до робіт такого рівня. Під час написання роботи було використано науково-методичні та нормативні джерела за темою дослідження, фінансову, управлінську та статистичну звітність підприємства. Роботу виконано з використанням інформаційних технологій. За результатами дослідження було підготовлено до друку наукову статтю у збірнику наукових праць.

Дипломну роботу рекомендовано до захисту в експертній комісії.

Керівник роботи: Ольга ПОЛТІНІНА

Висновок кафедри про дипломну роботу

Дипломну роботу розглянуто на засіданні кафедри фінансів і кредиту, протокол № 5 від 30.11.2025 р. Здобувачка **ШЕВЧЕНКО Алла** допускається до захисту цієї роботи в експертній комісії.

Завідувач кафедри: Ірина ЖУРАВЛЬОВА

Зміст зовнішньої рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську дипломну роботу

здобувача вищої освіти _____

на тему _____

виконану на матеріалах _____

(назва бази практики)

1. Актуальність теми дипломної роботи _____

2. Теоретичне значення отриманих результатів _____

3. Практична цінність висновків і результатів _____

4. Недоліки та зауваження _____

Загальний висновок про рекомендацію дипломної роботи до захисту та присвоєння їй автору освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньою програмою «Фінанси і кредит»

Рецензент:

(науковий ступінь, учене звання, посада, місце роботи)

ПІБ

*Печатка установи,
яка засвідчує підпис рецензента*

Приклад титульного аркуша

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Спеціальність	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Фінанси і кредит
Група	8.02.D2.080.24.1

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему «Управління фінансовими результатами підприємства»

Виконала: здобувач вищої освіти Алла ШЕВЧЕНКО

Керівник: канд. екон. наук, доцент Ольга ПОЛТІНІНА

Рецензент: канд. екон. наук, доцент кафедри
фінансових послуг ХНУ ім. В. Н. Каразіна О. М. Рац

Харків – 2026

Приклад реферату дипломної роботи

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 64 сторінки, 18 рисунків, 29 таблиць, 62 джерела.

Об'єктом дослідження в роботі є процес аналізу грошових потоків підприємства. Предметом дослідження є теоретичні засади та методичні підходи до аналізу грошових потоків на підприємстві.

Мета роботи – узагальнення теоретичних засад і розроблення практичних рекомендацій щодо аналізу грошових потоків на підприємствах поліграфічної галузі. Методи дослідження – аналіз і синтез, метод аналогії, метод порівняння, регресійний аналіз, метод кластерного аналізу, коефіцієнтний аналіз, матричний метод, метод Монте-Карло, метод побудови матричних балансів. Використано пакети Microsoft Office 2007: Word, Excel, Power Point, а також Statistica 8.

У результаті дослідження розроблено рекомендації щодо побудови матричних балансів із метою ранжування наявних джерел фінансування суб'єктів господарювання; обґрунтовано необхідність застосування імітаційного моделювання для прогнозування грошових потоків підприємств поліграфічної галузі та проведено відповідні розрахунки; розроблено схему типових змін позицій матриці динамічної фінансової рівноваги в системі координат «ефективність – ризик» для підприємств поліграфічної галузі. Результати роботи представлено на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні наукові розробки – 2026» (Болгарія, м. Софія, 17 – 24 січня 2026 року).

Наукові здобутки пройшли апробацію в ТОВ «Фактор-Друк». Галузь використання – поліграфія.

КЛЮЧОВІ СЛОВА:

ГРОШОВІ ПОТОКИ ПІДПРИЄМСТВА, АНАЛІЗ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ПОЛІГРАФІЧНА ГАЛУЗЬ, ПРОГНОЗУВАННЯ, ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ, ДИНАМІЧНІ МАТРИЧНІ БАЛАНСИ, МАТРИЦЯ ДИНАМІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ.

Зразок оформлення змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

стор.

Вступ

1. Теоретичні засади антикризового фінансового управління підприємством

2. Аналіз та діагностика розвитку кризових явищ у діяльності підприємств торговельної галузі

2.1. Загальна характеристика сучасного стану торговельної галузі

2.2. Діагностика фінансового стану підприємств торговельної галузі методом кластерного аналізу

2.3. Аналіз розвитку кризових явищ у діяльності підприємств торговельної галузі

3. Розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності антикризового фінансового управління на підприємствах торговельної галузі

3.1. Структурно-функціональне моделювання процесу антикризового фінансового управління на підприємствах торговельної галузі

3.2. Оцінювання глибини розвитку кризових явищ у діяльності підприємств торговельної галузі

3.3. Обґрунтування вибору антикризових заходів для підприємств торговельної галузі на основі методу аналізу ієрархій

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Зразок оформлення використаних джерел за видами

Книги

Один автор

Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.

Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.

Два автори

Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.

Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.

Три автори

Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с.

Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.

Чотири і більше авторів

Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.

The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et al. New York : Columbia University Press, 2010. 256 p.

Автор(и) та редактор(и)

Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.

Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.

Без автора

Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с.

Багатотомні видання

Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. Твори у 2-х т. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.

Законодавчі та нормативні документи

Про господарські товариства : Закон України № 294-IX від 14.11.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20>.

Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства : наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0014665-06>.

Статті й тези

Костенко І. В., Шаповал М. Р. До питання адміністративно-правового регулювання господарської діяльності. *Держава і право*. 2019. № 86. С. 126–134.

Журавльова І. В., Берест М. М. Діагностика банкрутства підприємств на підґрунті оцінювання фінансової стійкості. *Інфраструктура ринку*. 2019. № Вип. 36. С. 393–402.

Коцеруба Н. В. Процедури та прийоми аналізу в процесі аудиту реалізації продукції підприємства. *Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю* : зб. наук. пр. VIII Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 25 березня 2020 року. Вінниця, 2020. Ч. 1. С. 24–28.

Матеріали з інтернету

Любкіна О. В., Шмельова М. О. Діагностика фінансової діяльності і прогнозування перспектив розвитку бізнесу на основі багатофакторної моделі рентабельності. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/48.pdf.

Ковальчук Н. О., Кернаджук М. М., Ткачук О. В. Управління грошовими потоками від інвестиційної діяльності як передумова ефективного господарювання підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 36. С. 426–431. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/67.pdf.

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні вимоги та завдання до дипломної роботи	5
2. Основні етапи підготовки і виконання дипломної роботи	7
2.1. Вибір теми дипломної роботи.....	7
2.2. Складання плану дипломної роботи	9
2.3. Підбір літератури та її аналіз.....	9
2.4. Збирання практичних даних	10
2.5. Виконання дипломної роботи	10
2.6. Керівництво дипломною роботою	11
2.7. Рецензування та підписання дипломної роботи.....	11
2.8. Нормоконтроль дипломної роботи.....	12
2.9. Перевірка роботи на унікальність.....	13
2.10. Підготовка до захисту дипломної роботи.....	13
3. Захист і оцінювання дипломної роботи	14
3.1. Порядок захисту дипломної роботи	14
3.2. Критерії оцінювання дипломних робіт.....	15
4. Структура і зміст дипломної роботи.....	16
4.1. Загальні вимоги	16
4.2. Вимоги до структури роботи	17
4.3. Вимоги до розділів дипломної роботи	18
5. Вимоги до оформлення дипломної роботи	26
Рекомендована література.....	33
Основна	33
Додаткова	34
Інформаційні ресурси	34
Додатки.....	35

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок»
освітньої програми «Фінанси і кредит»
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Журавльова** Ірина Вікторівна
Полтініна Ольга Павлівна

Відповідальний за видання *І. В. Журавльова*

Редактор *Н. Г. Войчук*

Коректор *В. О. Дмитрієва*

План 2026 р. Поз. № 66 ЕВ. Обсяг 47 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61165, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*